

Mechanizm Finansowy EOG na lata 2009-2014

UMOWA W SPRAWIE PROGRAMU

pomiędzy

Komitetem Mechanizmu Finansowego
ustanowionym przez Islandię, Lichtenstein i Norwegię

a

Ministerstwem Rozwoju Regionalnego,
zwanym dalej „Krajowym Punktem Kontaktowym”,
reprezentującym Rzeczpospolitą Polską,
zwaną dalej „Państwem-Beneficjentem”
zwanymi dalej łącznie „Stronami”

o dofinansowanie Programu „Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów”

zwanego dalej „Programem”

Rozdział 1
Zakres, Ramy Prawne i Definicje

Artykuł 1.1
Zakres

Niniejsza umowa w sprawie programu pomiędzy Komitetem Mechanizmu Finansowego (zwanym dalej KMF) a Krajowym Punktem Kontaktowym ustanawia prawa i obowiązki Stron dotyczące wdrażania Programu oraz wkładu finansowego z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2009-2014 na rzecz Programu.

Artykuł 1.2
Ramy prawne

1. Postanowienia niniejszej umowy w sprawie programu stosuje się razem z postanowieniami niżej wymienionych dokumentów, które łącznie określają ramy prawne Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2009-2014:
  - (a) Protokół 38b do umowy o EOG w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2009-2014;
  - (b) Regulacje w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2009-2014 (zwane dalej „Regulacjami”), wydane przez Państwa-Darczyńców zgodnie z art. 8 ust. 8 Protokołu 38b;
  - (c) *Memorandum of Understanding* w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2009-2014 (zwane dalej „MoU”), podpisane przez Państwa-Darczyńców oraz Państwo-Beneficjenta;
  - (d) inne wytyczne przyjęte przez KMF zgodnie z Regulacjami;
2. W przypadku niezgodności pomiędzy niniejszą umową w sprawie programu i Regulacjami, stosuje się postanowienia Regulacji.
3. Wyżej wymienione ramy prawne są wiążące dla Stron. Wszelkie czynności, bądź zaniechania Strony działającej w ramach niniejszej umowy w sprawie programu, które są niezgodne z ramami prawnymi stanowią naruszenie warunków niniejszej umowy w sprawie programu.

Artykuł 1.3
Definicje

Warunki, instytucje oraz dokumenty, o których mowa w niniejszej umowie w sprawie programu powinny być rozumiane zgodnie z Regulacjami, w szczególności z art. 1.5 tychże oraz ramami prawnymi przywołanymi w art. 1.2 niniejszej umowy w sprawie programu.

Artykuł 1.4
Załączniki i hierarchia dokumentów

1. Decyzja w sprawie programu, obejmująca plan finansowy (Załącznik I) oraz zasady operacyjne (Załącznik II) stanowi integralną część niniejszej umowy w sprawie programu. Jeśli nie

stwierdzono inaczej lub nie wynika to jednoznacznie z przyjętej wykładni, wszelkie odniesienia do niniejszej umowy w sprawie programu dotyczą jej załączników.

2. Postanowienia załączników są interpretowane w sposób zgodny z niniejszą umową w sprawie programu. Jeżeli po dokonaniu wykładni znaczenie jakiegokolwiek postanowienia wymienionych załączników pozostaje niezgodne z niniejszą umową w sprawie programu, stosuje się postanowienia załączników, jeśli są one zgodne z Regulacjami.
3. Bezpośrednie oraz pośrednie zobowiązania, oświadczenia oraz gwarancje udzielone w propozycji programu są wiążące dla Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Operatora Programu, chyba że jednoznacznie zastrzeżono inaczej w załącznikach do niniejszej umowy w sprawie programu.

Rozdział 2 Program

Artykuł 2.1 Współpraca

1. Strony podejmują wszelkie odpowiednie i niezbędne kroki, aby zapewnić wypełnienie obowiązków oraz realizację celów określonych w niniejszej umowie w sprawie programu.
2. Strony zgadzają się dostarczać wszelkich informacji niezbędnych do poprawnej realizacji niniejszej umowy w sprawie programu oraz do stosowania zasad przejrzystości, odpowiedzialności oraz gospodarności, jak również zasad dobrego rządzenia, zrównoważonego rozwoju, równości płci oraz równych szans w najwyższym możliwym stopniu.
3. Strony niezwłocznie informują siebie wzajemnie o wszelkich okolicznościach, które zakłócają lub mogą zakłócać pomyślne wdrażanie Programu.
4. W realizowaniu postanowień niniejszej umowy w sprawie programu, Strony deklarują, że będą przeciwdziałać korupcji. Ponadto, strony deklarują, że nie zaakceptują, pośrednio lub bezpośrednio, żadnych ofert, podarunków, płatności lub korzyści, które mogą być postrzegane jako nielegalne lub jako akty korupcji. Strony niezwłocznie informują siebie wzajemnie o wszelkich przejawach korupcji lub nadużyć środków związanych z niniejszą umową w sprawie programu.

Artykuł 2.2 Główne obowiązki Stron

1. Krajowy Punkt Kontaktowy jest odpowiedzialny za ogólne zarządzanie Mechanizmem Finansowym EOG na lata 2009-2014 w Państwie-Beneficjencie, oraz za właściwe i pełne wdrażanie niniejszej umowy w sprawie programu. W szczególności, Krajowy Punkt Kontaktowy zobowiązuje się że:
  - (a) będzie wypełniać swoje obowiązki określone w Regulacjach oraz niniejszej umowie w sprawie programu;

- (b) zapewni, że Instytucja Certyfikująca, Instytucja Audytu, Komitet Monitorujący oraz Operator Programu właściwie realizują zadania przypisane im w Regulacjach, niniejszej umowie w sprawie programu oraz umowie w sprawie realizacji programu;
  - (c) podejmie działania niezbędne do zapewnienia, że Operator Programu jest w pełni zaangażowany we wdrażanie Programu oraz jego zarządzanie oraz posiada odpowiednie do tego zdolności;
  - (d) podejmie działania niezbędne do naprawienia nieprawidłowości we wdrażaniu Programu, oraz zapewni, że Operator Programu podejmie odpowiednie kroki do naprawienia nieprawidłowości w projektach realizowanych w ramach Programu, z uwzględnieniem kroków mających na celu odzyskanie środków pieniężnych rozdysponowanych w niewłaściwy sposób;
  - (e) podejmie wszelkie działania niezbędne do ulepszenia lub zmiany sposobu zarządzania Programem.
2. KMF, z zastrzeżeniem zasad określonych w ramach prawnych przywołanych w art. 1.2 niniejszej umowy w sprawie programu, udostępni Państwu-Beneficjentowi wkład finansowy (zwany dalej „dofinansowaniem programu”) wyłącznie na cele finansowania kwalifikowalnych kosztów Programu.

Artykuł 2.3

Cel oraz rezultaty Programu

1. Decyzja w sprawie programu ustala cel, rezultat/-y, wyniki, wskaźniki oraz wartości docelowe Programu.
2. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, że Operator Programu wdroży oraz zakończy Program zgodnie z celem, rezultatem/-ami, wynikami, wskaźnikami oraz określonymi dla Programu wartościami docelowymi.

Artykuł 2.4

Dofinansowanie Programu

1. Maksymalna kwota dofinansowania Programu, poziom dofinansowania Programu oraz szacowane koszty kwalifikowalne Programu są określone w decyzji w sprawie programu.
2. W przypadku gdy Program jest również finansowany przez Norweski Mechanizm Finansowy, niniejsza umowa w sprawie programu interpretowana jest razem z umową regulującą wsparcie finansowe Norweskiego Mechanizmu Finansowego.
3. Plan finansowy powinien:
  - (a) zawierać budżet w podziale na poszczególne pozycje budżetowe Programu opisane w sposób określony we wzorze propozycji programu;
  - (b) wskazywać ustalone zaliczki, jeżeli takie istnieją.

4. Koszty zarządzania ponoszone przez Operatora Programu nie przekroczą kwoty określonej w decyzji w sprawie programu.

Artykuł 2.5

Warunki szczegółowe oraz zasady szczegółowe Programu

1. Decyzja w sprawie programu wyszczególnia wszelkie warunki określone przez KMF w odniesieniu do art. 5.3 ust. 3 Regulacji. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia zgodność z tymi warunkami, oraz podejmie niezbędne kroki, aby zostały one wypełnione w odpowiednim czasie.
2. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni zgodność z wszelkimi innymi zasadami Programu określonymi w zasadach operacyjnych.

Artykuł 2.6

Umowa w sprawie realizacji programu

1. W odniesieniu do art. 5.8 Regulacji i z zastrzeżeniem ust. 2 tego artykułu, Krajowy Punkt Kontaktowy, przed przekazaniem jakiegokolwiek płatności na rzecz Programu, podpisuje umowę w sprawie realizacji programu z Operatorem Programu. Krajowy Punkt Kontaktowy zawiadamia KMF o podpisaniu tejże umowy.
2. Podpisana umowa w sprawie realizacji programu jest zgodna ze wzorem umowy w sprawie realizacji programu zatwierdzonym przez KMF zgodnie z art. 5.8 ust. 5 Regulacji dotyczącym treści wymaganych zgodnie z ust. 3 tegoż artykułu. Krajowy Punkt Kontaktowy informuje KMF o wszelkich odstępstwach od zatwierzonego wzoru, które mogą wymagać nowego zatwierdzenia zgodnie z art. 5.8 ust. 5 Regulacji przed przekazaniem płatności na rzecz Programu.

Artykuł 2.7

Sprawozdawczość

Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, że Operator Programu dostarcza raporty finansowe, raporty roczne dla programu oraz raport końcowy dla programu zgodnie z Rozdziałem 8 i art. 5.11 i 5.12 Regulacji, jak również wszelkie raporty statystyczne zgodnie z Podręcznikiem Operatora Programu (Załącznik 9 Regulacji).

Artykuł 2.8

Monitorowanie zewnętrzne

Monitoring zewnętrzny oraz audyt, o którym mowa w art. 10.1, 10.2, 10.3 i 10.4 Regulacji w żaden sposób nie zwalniają Krajowego Punktu Kontaktowego lub Operatora Programu od ich obowiązków związanych z monitorowaniem Programu i/lub projektów, kontrolą finansową oraz audytem określonych w umowie w sprawie programu.

Artykuł 2.9

Modyfikacje Programu

1. Jeśli wyraźnie nie stwierdzono inaczej w niniejszej umowie w sprawie programu, wszelkie modyfikacje Programu wymagają zgody KMF.

2. Modyfikacje, które nie wpływają na cel, rezultaty, wyniki, wskaźniki lub wartości docelowe Programu są dopuszczalne bez wcześniejszej zgody KMF, jeśli ograniczają się do:
  - (a) kumulatywnych przesunięć pomiędzy pozycjami budżetowymi, które odnoszą się do rezultatów o sumie mniejszej niż 10% całkowitych kwalifikowalnych wydatków Programu lub 1 000 000 EUR, w zależności, która kwota jest większa; oraz
  - (b) zmian procedur wewnętrznych Operatora Programu, które nie są uregulowane w umowie w sprawie programu.
3. Wszelkie możliwe wyjątki w odniesieniu do ust. 1 i 2 są określone w zasadach operacyjnych.
4. Wydatki poniesione z naruszeniem niniejszego artykułu są niekwalifikowalne.
5. W przypadku gdy istnieją wątpliwości czy proponowane modyfikacje wymagają zgody KMF, Krajowy Punkt Kontaktowy konsultuje się z KMF przed wprowadzeniem tychże modyfikacji.
6. Wnioski o wprowadzenie modyfikacji są przedkładane i oceniane zgodnie z art. 5.9 Regulacji.

Artykuł 2.10 Komunikacja

1. Wszelka komunikacja z KMF w odniesieniu do niniejszej umowy w sprawie programu jest prowadzona w języku angielskim i jest skierowana do Biura Mechanizmu Finansowego (zwanego dalej BMF), które reprezentuje KMF względem Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Operatora Programu w związku z wdrażaniem Programu.
2. Jeśli oryginały dokumentów nie są dostępne w języku angielskim, są one uzupełnione pełnymi oraz wiernymi tłumaczeniami na język angielski.
3. Krajowy Punkt Kontaktowy ponosi odpowiedzialność za wierność dostarczanych tłumaczeń oraz za możliwe konsekwencje, które mogą wynikać z niedokładnych tłumaczeń.
4. KMF zapewnia, że Krajowy Punkt Kontaktowy jest informowany o komunikacji prowadzonej pomiędzy KMF i Operatorem Programu, która ma związek z obowiązkami Krajowego Punktu Kontaktowego zgodnie z niniejszą umową w sprawie programu.

Artykuł 2.11 Informacje kontaktowe

1. Informacje kontaktowe Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Operatora Programu są zawarte w propozycji programu.
2. Informacje kontaktowe KMF oraz Biura Mechanizmów Finansowych to:

Financial Mechanism Office
Att: Director
EFTA Secretariat
Rue Joseph II, 12-16
1000 Brussels
Telefon: +32 (0)2 286 1701

Telefaks (ogólny): +32 (0)2 211 1889

E-mail: fmo@efta.int

3. Zmiany lub poprawki informacji kontaktowych zawartych w niniejszym artykule są niezwłocznie przekazywane na piśmie przez Strony niniejszej umowy w sprawie programu.

Artykuł 2.12

Oświadczenia i gwarancje

1. Niniejsza umowa w sprawie programu oraz przyznawanie dofinansowania na rzecz Programu opiera się na informacjach dostarczonych KMF przez, za pośrednictwem lub z ramienia Krajowego Punktu Kontaktowego w propozycji programu oraz innej korespondencji przed podpisaniem niniejszej umowy w sprawie programu.
2. Krajowy Punkt Kontaktowy oświadcza i gwarantuje, że informacje przedstawione w związku z propozycją programu, wdrażaniem lub zakończeniem niniejszej umowy w sprawie programu, dostarczone przez, za pośrednictwem lub z ramienia Krajowego Punktu Kontaktowego w propozycji programu są autentyczne, prawidłowe oraz kompletne.

Rozdział 3

Projekty

Artykuł 3.1

Wybór projektów

1. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, że Operator Programu dokonuje wyboru projektów zgodnie z Rozdziałem 6 Regulacji oraz zasadami operacyjnymi.
2. Kwalifikowalność wnioskodawców jest określona w art. 6.2 Regulacji oraz, zgodnie z ust. 3 tegoż artykułu, podlega jedynie ograniczeniom określonym w zasadach operacyjnych.
3. Projekty predefiniowane są nakreślone w zasadach operacyjnych.
4. Krajowy Punkt Kontaktowy podejmie aktywne działania zapewniające zgodność działań Operatora Programu z art. 6.6 Regulacji.

Artykuł 3.2

Umowa w sprawie projektu

1. Dla każdego zatwierdzonego projektu, Operator Programu oraz Beneficjent zawierają umowę w sprawie projektu.
2. W przypadku gdy ze względu na przepisy prawa krajowego umowa w sprawie projektu nie może być zawarta pomiędzy Operatorem Programu i Beneficjentem, Państwo-Beneficjent może zamiast tego wydać akt legislacyjny lub administracyjny mający ten sam skutek i taką samą treść.
3. Treść i forma umowy w sprawie projektu muszą być zgodne z art. 6.7 Regulacji.
4. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni, że obowiązki Beneficjenta wynikające z umowy w sprawie projektu są wiążące oraz wykonalne w świetle stosowanego prawa w Państwie-Beneficjencie.

Artykuł 3.3

Partnerzy projektu oraz umowy partnerskie

1. Projekt może być wdrażany w partnerstwie pomiędzy Beneficjentem i partnerami projektu zgodnie z art. 1.5 ust. 1 lit. (w) Regulacji. Jeśli projekt jest wdrażany w takim partnerstwie, Beneficjent podpisuje umowę partnerską z partnerami projektu o treści i w formie określonej w art. 6.8 Regulacji.
2. Umowa partnerska jest sporządzona w języku angielskim jeżeli jedną z jej stron jest podmiot z Państw-Darczyńców.
3. W sprawie kwalifikalności wydatków poniesionych przez partnera projektu zastosowanie mają te same ograniczenia, które stosuje się gdyby wydatki były poniesione przez Beneficjenta.
4. Ustanowienie oraz utrzymywanie partnerstwa pomiędzy Beneficjentem i partnerem projektu musi być zgodne z przepisami prawa krajowego oraz unijnego o zamówieniach publicznych oraz art. 7.16 Regulacji.
5. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni, że Operator Programu przed podpisaniem umowy w sprawie projektu zweryfikuje zgodność umowy o partnerstwie z niniejszym artykułem.

Artykuł 3.4

Realokacja środków

1. Realokacja niewykorzystanego lub wycofanego wkładu finansowego na rzecz projektów odbywa się zgodnie z art. 6.9 Regulacji.
2. Dofinansowanie projektu, które nie zostało realokowane jest zwracane do KMF zgodnie z art. 6.9 Regulacji.

Rozdział 4

Finanse

Artykuł 4.1

Wydatki kwalifikowalne

1. Z zastrzeżeniem art. 7.6 Regulacji, kwalifikowalne wydatki niniejszego Programu to:
  - (a) koszty zarządzania ponoszone przez Operatora Programu zgodnie ze szczegółowym budżetem zawartym w planie finansowym;
  - (b) płatności na rzecz projektów w ramach niniejszego Programu realizowane zgodnie z Regulacjami, niniejszą umową w sprawie programu oraz umową w sprawie projektu;
  - (c) wydatki na Fundusz Współpracy Dwustronnej zgodnie z art. 7.7 Regulacji;
2. Wydatki odnoszące się do kategorii, do których odwołuje się art. 7.1 lit. (d), (e) oraz (f) Regulacji są kwalifikowalne zgodnie z Rozdziałem 7 tychże Regulacji jeśli wydatki te są wyraźnie zatwierdzone przez KMF w decyzji w sprawie programu. Realizacja działań w tych kategoriach jest zgodna z zasadami operacyjnymi.

3. Wydatki kwalifikowalne projektów to wydatki rzeczywiście poniesione przez Beneficjenta lub partnera projektu, które spełniają kryteria przedstawione w art. 7.2 Regulacji, należą do określonych kategorii oraz spełniają warunki bezpośrednich wydatków kwalifikowanych określonych w art. 7.3 Regulacji, jak również kosztów pośrednich zgodnie z art. 7.4 Regulacji.
4. Początkowa data kwalifikowalności wydatków w projektach jest ustanawiana w umowie w sprawie projektu zgodnie z art. 7.14 Regulacji. Początkowa data kwalifikowalności projektów predefiniowanych nie może być wcześniejsza niż data, w której Krajowy Punkt Kontaktowy powiadamia KMF o pozytywnej ocenie projektów predefiniowanych przez Operatora Programu zgodnie z art. 5.5 ust. 3 Regulacji.
5. Maksymalne koszty kwalifikowalne w kategoriach, o których mowa w ust. 1 i 2 są ustanowione w decyzji w sprawie programu. Szczegółowe zasady Programu w odniesieniu do kwalifikowalności wydatków ustanowione w decyzji w sprawie programu lub zasadach operacyjnych muszą być przestrzegane.

Artykuł 4.2

Udokumentowanie wydatków

Koszty poniesione przez Operatorów Programu, Beneficjentów i partnerów projektu są uzupełnione odpowiednią dokumentacją zgodnie z art. 7.13 Regulacji.

Artykuł 4.3

Płatności

1. Płatności na rzecz Programu są przekazane jeśli wszystkie właściwe warunki płatności określone w niniejszej umowie w sprawie programu oraz Regulacjach zostały spełnione.
2. Płatności na rzecz Programu przyjmują formę zaliczki, płatności okresowych i płatności salda końcowego, oraz są przekazywane zgodnie z art. 8.2, 8.3 i 8.4 Regulacji.
3. Dofinansowanie projektu jest wypłacane Beneficjentowi w formie zaliczek, płatności okresowych oraz płatności salda końcowego. Poziom zaliczek oraz mechanizm ich kompensacji są ustanowione w zasadach operacyjnych.
4. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni, że płatności są przekazywane zgodnie z art. 8.1 ust. 2 Regulacji;
5. Rozdział 8 Regulacji odnosi się do wszystkich aspektów związanych z płatnościami, z uwzględnieniem zasad wymiany walut oraz postępowania z odsetkami wygenerowanymi na kontach bankowych.

Artykuł 4.4

Przejrzystość i dostępność dokumentów

Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, że istnieją ścieżki audytu dofinansowania na rzecz Programu z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2009-2014 zgodnie z art. 8.8 Regulacji.

Artykuł 4.5

Nieprawidłowości, zawieszenie płatności i zwroty

KMF ma prawo zastosować środki naprawcze opisane w Regulacjach – w szczególności w Rozdziale 12 tychże. Obowiązkiem Krajowego Punktu Kontaktowego jest podjęcie wszelkich niezbędnych kroków aby zapewnić, że postanowienia w sprawie nieprawidłowości, zawieszenia płatności, korekt finansowych oraz zwrotu, o których mowa w Rozdziale 11 i 12 Regulacji są przestrzegane.

Rozdział 5

Postanowienia końcowe

Artykuł 5.1

Rozstrzygnięcie sporów

1. Strony odstępują od prawa do dochodzenia rozstrzygnięcia jakiegokolwiek sporu związanego z realizacją umowy w sprawie programu przed sądem krajowym lub międzynarodowym oraz zgadzają się rozstrzygać spory na drodze polubownej.
2. W przypadku gdy Państwo-Beneficjent nie stosuje się do żądanego przez KMF zwrotu dofinansowania lub jeśli żądanie tego zwrotu jest przyczyną sporu, który nie może być rozstrzygnięty zgodnie z ust. 1, Strony mogą wnieść sprawę przed Sąd Oslo Tingrett.

Artykuł 5.2

Wypowiedzenie umowy

1. KMF może wypowiedzieć niniejsza umowę w sprawie programu po konsultacji z Krajowym Punktem Kontaktowym jeśli:
  - (a) ogólne zawieszenie płatności na rzecz Państwa-Beneficjenta zgodnie z art. 12.6 Regulacji lub decyzja zawieszenia płatności zgodnie z art. 12.1 ust. 1 lit. (h) nie zostały uchylone w przeciągu 6 miesięcy od wydania tejże decyzji;
  - (b) decyzja o zawieszeniu płatności zgodnie z art. 12.1 Regulacji, inna niż ta opisana w ust. 1 lit. (h), nie została uchylona w przeciągu jednego roku od wydania tejże decyzji;
  - (c) nie zastosowano się do żądania zwrotu zgodnie z art. 12.2 Regulacji przez okres jednego roku od wydania decyzji;
  - (d) Operator Programu zbankrutuje, stanie się niewypłacalny, lub zadeklaruje, że utracił zdolność finansową do kontynuowania wdrażania Programu; lub
  - (e) Operator Programu, w opinii KMF, dopuścił się korupcji, defraudacji lub podobnych działań, lub nie podejmie odpowiednich kroków do ich wykrycia, zapobiegnięcia, lub zneutralizowania ich efektów po pojawieniu się nieprawidłowości.
2. Niniejsza umowa w sprawie programu może być wypowiedziana za zgodnym porozumieniem Stron.

3. Wypowiedzenie nie wpływa na prawo Stron do uruchomienia mechanizmu rozstrzygania sporów, do którego odnosi się art. 5.1, lub prawo KMF do zastosowania środków naprawczych opisanych w Rozdziale 12 Regulacji.

Artykuł 5.3

Zwolnienie od odpowiedzialności

1. Wszelka ocena Programu przedsięwzięta przed lub po jego zatwierdzeniu przez KMF w żaden sposób nie zwalnia Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Operatora Programu z odpowiedzialności za weryfikację oraz potwierdzenie prawidłowości dokumentów oraz informacji będących podstawą umowy w sprawie programu.
2. Żadnego z postanowień umowy w sprawie programu nie interpretuje się jako nakładającego na KMF lub BMF odpowiedzialność za nadzór, wdrażanie, zakończenie lub funkcjonowanie Programu lub jego projektów.
3. KMF nie ponosi żadnego ryzyka ani żadnej odpowiedzialności za szkody, urazy lub inne negatywne efekty spowodowane przez Program lub projekty, w tym ale nie tylko za nieprawidłowości w planowaniu Programu lub projektów, innych projektów, które mogą naruszać je lub być przez nie naruszone, jak również za niezadowolenie społeczne. Zadowalające rozstrzygnięcie tych kwestii spoczywa wyłącznie na Krajowym Punkcie Kontaktowym oraz Operatorze Programu.
4. Krajowy Punkt Kontaktowy, Operator Programu, podmioty zaangażowane we wdrażanie projektów, ani żadna inna strona nie zwróci się do KMF po dodatkową pomoc finansową lub wsparcie Programu w jakiegokolwiek formie wykraczające poza to co ustalono w umowie w sprawie programu.
5. Ani Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu, jego Sekretariat, w tym BMF, jego przedstawiciele oraz pracownicy, ani KMF, jego przedstawiciele oraz pracownicy, ani Państwa EFTA, nie ponoszą odpowiedzialności za straty i urazy jakiegokolwiek rodzaju poniesione przez KPK lub Państwo-Beneficjenta, Operatora Programu, Beneficjenta lub inną osobę trzecią powstałe bezpośrednio czy pośrednio w związku z niniejszą umową w sprawie programu.
6. Żadne z postanowień niniejszej umowy w sprawie programu nie odczytuje się jako zrzeczenie się immunitetów dyplomatycznych oraz przywilejów przyznanych Europejskiemu Stowarzyszeniu Wolnego Handlu, jego aktywom, przedstawicielom lub pracownikom.

Artykuł 5.4

Wejście w życie oraz okres obowiązywania

1. Niniejsza umowa w sprawie programu wchodzi w życie z dniem złożenia ostatniego podpisu Stron.
2. Niniejsza umowa w sprawie programu obowiązuje przez pięć lat od daty akceptacji raportu końcowego dla programu.

*****

Niniejsza umowa w sprawie programu została sporządzona w dwóch egzemplarzach w języku angielskim.

W imieniu KMF

W imieniu Krajowego Punktu Kontaktowego

Podpisano w..... dnia.....

Podpisano w..... dnia.....

.....

.....

Anders Erdal

Paweł Orłowski

Przewodniczący KMF

Podsekretarz Stanu, Ministerstwem Rozwoju Regionalnego